

**UCHWAŁA NR VII/35/2015
RADY MIEJSKIEJ W BRZESKU
z dnia 18 marca 2015 r.**

**w sprawie: rozpatrzenia protestu przeciwko ważności wyborów na uchwałę zebrania
wiejskiego wsi Jasień o wyborze sołtysa.**

Na podstawie art. 18 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym /Dz.U. z 2013 r., poz. 594 ze zm./ oraz § 49 ust. 1 i 4 i § 50 Statutu sołectwa Jasień nadanego uchwałą Nr XLIV/301/2009 Rady Miejskiej w Brzesku z dnia 24 czerwca 2009 r. w sprawie nadania statutu sołectwu Jasień /Dz.Urz. Woj. Małop. Nr 438, poz.3210/ Rada Miejska w Brzesku, uchwala co następuje :

§ 1

W wyniku rozpatrzenia protestu przeciwko ważności wyborów, złożonego przez J.G. na uchwałę zebrania wiejskiego wsi Jasień odbytego w dniu 8 lutego 2015 r. w sprawie wyboru sołtysa uznaje się protest za uzasadniony oraz stwierdza się nieważność wyboru sołtysa wsi Jasień.

§ 2

1. Zarządza się przeprowadzenie nowych wyborów sołtysa wsi Jasień w terminie 90 dni od dnia wejścia w życie niniejszej uchwały.

2. Określenie miejsca, daty i godziny wyborów, w terminie określonym w ust. 1 powierza się Burmistrzowi Brzeska.

§ 3

Załącznikami do niniejszej uchwały są :

- 1/ uzasadnienie do uchwały – załącznik nr1,
- 2/ protokół Zespołu Kontrolnego powołanego przez Komisję Rewizyjną Rady Miejskiej w Brzesku z dnia 3 marca 2015 r.

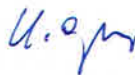
§ 4

Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Brzeska.

§ 5

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia i podlega opublikowaniu na tablicy ogłoszeń Urzędu Miejskiego w Brzesku, stronie internetowej www.brzesko.pl oraz na tablicach ogłoszeń sołectwa Jasień.

Przewodniczący
Rady Miejskiej w Brzesku

mgr Krzysztof Ojczyk

Uzasadnienie

do uchwały Nr VII/35/2015 Rady Miejskiej w Brzesku
z dnia 18 marca 2015 r. w sprawie rozpatrzenie protestu przeciwko ważności wyborów na uchwałę
zebrania wiejskiego wsi Jasień o wyborze sołtysa.

J.G. złożył w dniu 16.02.2015 r. protest na uchwałę zebrania wiejskiego wsi Jasień z dnia 8.02.2015 r. o wyborze sołtysa. W ocenie składającego protest w zebraniu mogły uczestniczyć osoby nieuprawnione do głosowania (osoby niezamieszkałe na terenie wsi Jasień oraz 2 osoby niepełnoletnie). Protest nie zawierał nazwisk tych osób. J.G. był kandydatem w wyborach na sołtysa, których wynik kwestionował. W proteście stwierdził min.: otrzymałem tylko 2 głosy mniej, ewentualne nieprawidłowości mogą mieć wpływ na wynik wyborów.

Ustalony stan faktyczny:

Podstawę złożenia protestu stanowi § 49 statutu sołectwa, zgodnie z którym:

§ 49. 1. W ciągu 21 dni od daty wyborów może być wniesiony protest przeciwko ważności wyborów z powodu naruszenia przepisów niniejszego statutu dotyczących przebiegu głosowania, ustalenia wyników głosowania lub wyników wyborów.

2. Protest przeciwko wyborowi Sołtysa lub członka (jednego lub więcej) Rady Sołeckiej może wnieść każdy obywatel.

3. Protest wnosi się na piśmie do Rady Miejskiej, za pośrednictwem Komisji Rewizyjnej, która wcześniej rozpatruje protest.

Protest został wniesiony w terminie z zachowaniem pośrednictwa Komisji Rewizyjnej.

Wybory sołtysa wsi Jasień przeprowadzała Komisja Skrutacyjna powołana zgodnie z § 42 uchwały Nr XLIV(301)2009 Rady Miejskiej w Brzesku z dnia 24 czerwca 2009 r. w sprawie: nadania statutu sołectwa Jasień (Dz.Urz.Woj. Małop. z2009r. Nr.438 poz.,3210).

Komisja Rewizyjna Rady Miejskiej w Brzesku analizując sprawę ustaliła, że na liście obecności z Zebrania Wiejskiego Wsi Jasień z dnia 08 lutego 2015 r. widnieją dwie osoby:

1) Pan P.T. Jasień ul. Ks. Mazurkiewicza 60,

2) Pan W.N. Jasień ul. Wiśniowa 5,

które nie są zameldowane pod adresami podanymi na liście obecności oraz nie są zarejestrowane w Stałym Rejestrze Wyborców.

Na posiedzeniu Komisji Rewizyjnej w dniu 9.03.2015r. Pan W.N złożył oświadczenie że pod adresem Jasień ul. Wiśniowa 5 zamieszkuje z zamiarem stałego pobytu gdyż kończy urządzenie domu.

Takie oświadczenie złożył też w dniu 10 marca 2015 r. Pan T.P. który oświadczył, że mieszka pod wskazanym adresem od sierpnia 2013 r. po zawarciu związku małżeńskiego z mieszkanką Jasienia. Jest to stałe jego miejsce zamieszkania.

Zasady i tryb wyboru sołtysa i rady sołeckiej są określone po części w ustawie (art. 36 ust. 2 zdanie pierwsze ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2013 r. poz. 594 z późn. zm)), po części zaś w statucie sołectwa (art. 35 ust. 3 pkt 2 tej ustawy).

Naczelną zasadę wyboru sołtysa zawiera powołany art. 36 ust. 2 ustawy o samorządzie gminnym stanowiący, że sołtys jako jeden z organów sołectwa, tj. jednostki pomocniczej gminy wybierany jest w głosowaniu tajnym, bezpośrednim, spośród nieograniczonej liczby kandydatów przez stałych mieszkańców sołectwa uprawnionych do głosowania. Zgodnie zaś z art. 35 ust. 1 i 3 pkt.2 tej ustawy organizację i zakres działania jednostki pomocniczej określa rada gminy odrębnym statutem a statut takiej jednostki określa w szczególności zasady i tryb wyboru jej organów.

Statut sołectwa Jasień, nadany uchwałą Nr XLIV/301/2009 Rady Miejskiej w Brzesku w rozdziale VII zawiera regulacje dotyczące wyboru sołtysa i rady sołeckiej.

Paragraf 37 statutu prawo wybierania Sołtysa i członków Rady Sołeckiej przyznaje stałym mieszkańcom Sołectwa posiadającym czynne prawo wyborcze do Rady Miejskiej.

Art. 25 Kodeksu cywilnego za miejsce zamieszkania osoby fizycznej nakazuje uznawać miejscowość, w której dana osoba przebywa z zamiarem stałego pobytu.

Przesłanka faktycznego przebywania w danej miejscowości nie może być rozumiana jedynie jako pobyt wymuszony koniecznością wykonywania w niej swych obowiązków pracowniczych czy zarobkowych, ale musi mieć ono jednocześnie cechy założenia tam ośrodka swoich osobistych i majątkowych interesów. Przebywanie w miejscowości bowiem musi wiązać się ze skupieniem w niej życiowej aktywności, związanej nie tylko z pracą, ale również z rodziną.

Rozpatrując drugą przesłankę decydującą o stałym miejscu zamieszkania, tj. zamiar stałego pobytu należy mieć na uwadze, że składnik mentalny animus nie może być oceniany tylko i wyłącznie na podstawie wewnętrznego przekonania lub deklaracji słownej lub zapewnień. Aby był on wiarygodny musi jeszcze wyrażać się w postaci konkretnych sprawdzalnych zachowań – które będą jego potwierdzeniem. Nie wystarczy w tej mierze jedynie złożenie oświadczenia, czy zapewnienia przez zainteresowaną osobę. / wyrok NSA z dnia 9 kwietnia 2013 r., sygn.. II OSK 479/13/.

W zaistniałym stanie faktycznym, w wyborach sołtysa wsi Jasień uczestniczyły dwie osoby, co do których istnieją uzasadnione wątpliwości, czy spełniona została przez nie przesłanka zamiaru stałego przebywania w tej miejscowości. Osoby te złożyły, co należy podkreślić dopiero prawie miesiąc po wyborach, jedynie oświadczenia o zamieszkiwaniu lub „pomieszkiwaniu”.

Istotniejszy jednak, z punktu widzenia rozpatrzenia będącego przedmiotem niniejszej uchwały protestu przeciwko ważności wyboru sołtysa wsi Jasień, jest fakt niespełnienia przez te dwie osoby przesłanki posiadania czynnego prawa wyborczego do Rady Miejskiej, w związku z faktem, iż nie były one wpisane do stałego rejestru wyborców.

Zgodnie z art. 10. § 1 ustawy z dnia 5 stycznia 2011 r. Kodeks wyborczy /Dz.U. Nr 21, poz.112 ze zm./, zwanej dalej „Kodeksem wyborczym”, prawo wybierania (czynne prawo wyborcze) ma:

„3) w wyborach do organów stanowiących jednostek samorządu terytorialnego:

a) rady gminy - obywatel polski oraz obywatel Unii Europejskiej niebędący obywatelem polskim, który najpóźniej w dniu głosowania kończy 18 lat, oraz stale zamieszkuje na obszarze tej gminy.”.

Zgodnie z art. 18 kodeksu wyborczego : „§ 1. Stały rejestr wyborców obejmuje osoby stale zamieszkałe na obszarze gminy, którym przysługuje prawo wybierania.

§ 2. Rejestr wyborców stanowi zbiór danych osobowych z ewidencji ludności, o których mowa w § 7. W zbiorze tym uwzględnia się również dane wyborców, o których mowa w § 9 i art. 19 § 2 i 3.

§ 3. Można być ujętym tylko w jednym rejestrze wyborców.

§ 4. Rejestr wyborców służy do sporządzania spisów wyborców uprawnionych do udziału w wyborach, a także do sporządzania spisów osób uprawnionych do udziału w referendum.

§ 5. Rejestr wyborców potwierdza prawo wybierania oraz prawo wybieralności.”

Potwierdzenie prawa wybierania w rejestrze wyborczym i w spisie wyborców umożliwia korzystanie z tego prawa. Nikt, kto nie jest wpisany w rejestrze wyborców, nie może być wpisany do spisu wyborców i w konsekwencji nie może zostać dopuszczony do głosowania w wyborach. Rejestr wyborców powinien potwierdzać prawo do głosowania na dzień wyborów (głosowania). Powinien zatem obejmować osoby, które będą miały to prawo w dniu wyborów. W celu spełnienia tego wymagania przewiduje się aktualizację rejestru wyborców (a także spisu wyborców). /A. Kisielewicz, Komentarz do Kodeksu wyborczego, LEX 2014/.

O instytucji czynnego prawa wyborczego i zasadach jego dokumentowania szeroko wypowiedział się Naczelny Sąd Administracyjny w Warszawie w wyroku z dnia 11 grudnia 2013 roku, sygn. II OSK 2481/13, dlatego też na użytek niniejszej sprawy warto zacytować fragmenty z uzasadnienia tego wyroku, w którym NSA w pełni zaakceptował stanowisko zajęte przez WSA we Wrocławiu w wyroku z dnia 10 lipca 2013 r., sygn. III SA/Wr 449/13 :

„Sąd podkreślił, że ustanowienie jednostek pomocniczych w gminie nie jest obligatoryjne. Ustawa o samorządzie gminnym nie określa zadań tych jednostek i kompetencji ich organów. O tym decyduje rada gminy tworząc takie jednostki, ustalając ich zadania oraz kompetencje ich organów. Owe zadania i kompetencje są wyodrębniane z dotychczasowych zadań gminy i kompetencji jej organów. W konsekwencji te przekazane zadania i kompetencje powinny być wykonywane przez ten sam podmiot personalny sprawujący władzę w gminie, czyli przez mieszkańców gminy

posiadających prawa wyborcze, z tym, że usytuowanych przestrzennie poprzez miejsce zamieszkania na terenie utworzonych pomocniczych jednostek podziału wewnętrznego gminy. W świetle powyższego poszerzenie tego kręgu osób byłoby rażącym naruszeniem prawa. Przepisy ustawy o samorządzie gminnym w powiązaniu z przepisami Kodeksu wyborczego ustanawiają zatem podział członków wspólnoty samorządowej – mieszkańców gminy – na takich, którzy mogą decydować pośrednio czy bezpośrednio o sprawach gminy i na takich, którzy tego nie mogą czynić. Jest to tradycyjny w prawie samorządowym podział mieszkańców gminy na obywateli gminy i na innych mieszkańców. Wspólnota samorządowa działa niewątpliwie na rzecz dobra wszystkich jej członków, ale nie wszyscy jej członkowie mają prawo rozstrzygania czy wyrażania opinii. (...) Nietrafna okazała się również argumentacja organu nadzoru dotycząca postanowienia statutu stanowiącego, że listę osób uprawnionych do głosowania na zebraniu wiejskim ustala się na podstawie spisu wyborców, sporządzonego celem przeprowadzenia wyborów do organów Gminy Kobierzyce. Zastosowanie spisu wyborców sporządzonego celem wyborów do organów stanowiących gminy oznacza tym samym, że obowiązujące będą w tym zakresie unormowania Kodeksu wyborczego, które gwarantują osobom mającym stałe miejsce zamieszkania na terenie gminy (sołectwa) ich wpis na listę wyborców.

Podkreślenia wymaga, że unormowania Kodeksu wyborczego gwarantują osobom mającym stałe miejsce zamieszkania na terenie gminy ich wpis na listę wyborców. Wprowadzenie danych z ewidencji dotyczące miejsca zameldowania służy do tworzenia rejestru wyborców i są uwzględnione z urzędu (art. 18 § 8), to jednak każda osoba nie ujęta w rejestrze lub spisie wyborców ma środki prawne pozwalające wykazać zamieszkiwanie na terytorium gminy (art. 19), co warunkuje możliwość realizacji prawa wyborczego.

Niezależnie więc od intencji, którymi Rada Gminy się kierowała przy uchwalaniu statutu, w istocie treść zakwestionowanych postanowień nie pozbawia stałych mieszkańców sołectwa prawa głosowania na zebraniu wiejskim, a jedynie wymaga od nich podjęcia pewnych aktów staranności w razie gdy nie dokonali czynności meldunkowych na obszarze danego sołectwa. Wobec powyższego należało stwierdzić, że zaakceptowane przez Sąd Wojewódzki unormowania statutowe nie pozostają w sprzeczności z zasadami konstytucyjnymi i przepisami ustawowymi, powołanymi w podstawie kasacyjnej.”.

Środki prawne o których mowa w cytacie z uzasadnienia do w/w wyroku NSA określa art. 19 Kodeksu wyborczego, który stanowi, iż :

„Art. 19. § 1. Wyborcy stale zamieszkali na obszarze gminy bez zameldowania na pobyt stały wpisywani są do rejestru wyborców, jeżeli złożą w tej sprawie w urzędzie gminy pisemny wniosek. Wniosek powinien zawierać nazwisko, imię (imiona), imię ojca, datę urodzenia oraz numer ewidencyjny PESEL wnioskodawcy. Do wniosku dołącza się:

- 1) kserokopię ważnego dokumentu stwierdzającego tożsamość wnioskodawcy;
- 2) pisemną deklarację, w której wnioskodawca podaje swoje obywatelstwo i adres stałego zamieszkania na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

§ 2. Przepis § 1 stosuje się odpowiednio do wyborcy nigdzie niezamieszkałego, przebywającego stale na obszarze gminy.

§ 3. Wyborcy stale zamieszkali na obszarze gminy pod innym adresem aniżeli adres ich zameldowania na pobyt stały na obszarze tej gminy mogą być wpisani do rejestru wyborców pod adresem stałego zamieszkania, jeżeli złożą w tej sprawie w urzędzie gminy wniosek zawierający dane, o których mowa w § 1, wraz ze wskazaniem adresu ostatniego zameldowania na pobyt stały na obszarze gminy.”

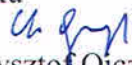
Jak istotne znaczenie ma w prawie wyborczym instytucja rejestru wyborców świadczy jeszcze jedno z ostatnich orzeczeń sądów administracyjnych, a mianowicie wyrok WSA w Gdańsku z dnia 1 sierpnia 2013 r., sygn. III SA/Gd 525/13, w uzasadnieniu którego sąd administracyjny napisał m.in. „Weryfikacja uprawnienia do wzięcia udziału w referendum lokalnym (gminnym), w tym do złożenia swojego podpisu pod inicjatywą referendalną, winna następować w oparciu o dane wynikające z rejestru wyborców. Rejestr ten bowiem - bazując na danych osobowych z ewidencji ludności (m.in. zawierających informację dotyczącą adresu zameldowania na pobyt stały oznaczającą miejsce

zamieszkiwania danej osoby z zamiarem w nim stałego pobytu) - dodatkowo (obok wskazania miejsca stałego zamieszkania) potwierdza prawo wyborcze danej osoby, co jest okolicznością fundamentalną dla oceny prawa udziału w referendum lokalnym i decydowania o sprawach danej wspólnoty terytorialnej.”

Z ustaleń faktycznych dokonanych przez Komisję Rewizyjną wynika jednoznacznie, iż biorący udział w głosowaniu w wyborach sołtysa wsi Jasień panowie P.T. i W.N. nie byli wpisani do stałego rejestru wyborców w gminie Brzesko oraz nie poczynili żadnych starań w tym zakresie określonych w Kodeksie wyborczym, aby być wpisanymi do tego rejestru. Słuszna w tym przypadku jest uwaga zawarta w proteście wyborczym Pana J.G., iż zarządzenie Burmistrza Brzeska o zwołaniu Zebrania Wiejskiego wsi Jasień podane zostało do publicznej wiadomości w terminie umożliwiającym zainteresowanym wpisanie się do rejestru wyborców. Nie bez znaczenia jest także fakt, iż obecny na Zebraniu z ramienia Urzędu Miejskiego w Brzesku, Sekretarz Gminy zapoznał zebranych z przepisami określającymi czynne prawo wyborcze. Zainteresowani mogli jeszcze wówczas, na zasadzie analogii do art. 51 § 2 pkt 2 Kodeksu wyborczego złożyć wniosek o wpisanie do spisu wyborców do komisji skrutacyjnej przeprowadzającej wybory sołtysa. Czynności takiej panowie P.T. i W.N. nie dokonali.

Biorąc pod uwagę wyżej poczynione ustalenia faktyczne i prawne w sytuacji, gdy wybory sołtysa wsi Jasień przeprowadzone w dniu 8 lutego 2015 roku rozstrzygnęły się różnicą zaledwie dwóch głosów, a w/w dwie osoby nie posiadały czynnego prawa wyborczego, Rada Miejska w Brzesku stwierdza, że sytuacja taka mogła mieć wpływ na wynik wyborów, a w związku z tym, w oparciu o § 50 Statutu sołectwa Jasień, należy stwierdzić nieważność tych wyborów i zarządzić ich ponowne przeprowadzenie.

Przewodniczący Rady Miejskiej
w Brzesku

mgr Krzysztof Ojczyk

Brzesko, dnia 03 marca 2015r.

**Protokół Zespołu Kontrolnego
Z dnia 03 marca 2015r.
Sporządzonego na okoliczność rozpatrzenia
Protestu na uchwałę Zebrania Wiejskiego
Wsi Jasień w sprawie wyboru sołtysa z dnia 08 lutego 2015r.**

W dniu 16 lutego 2015r. pan Jan Grozień, zam. przy ul. Ks. Mazurkiewicza 113 w Jasieniu wniósł na piśmie do Komisji Rewizyjnej oraz do Rady Miejskiej w Brzesku protest na uchwałę Zebrania Wiejskiego Wsi Jasień w sprawie wyboru sołtysa z dnia 08 lutego 2015r.

W tym samym dniu, tj. 16 lutego 2015r. Przewodniczący Rady Miejskiej w Brzesku skierował protest ten do komisji rewizyjnej celem jego rozpatrzenia. Ponadto zwrócił się odrębnym pismem do Radcy Prawnego Urzędu Miejskiego w Brzesku o wydanie opinii prawnej w jakim zakresie Rada Miejska w Brzesku jest władna do udostępnienia dokumentów w związku z wniesionym protestem.

W związku z protestem pana Jana Grozień zam. w Jasieniu przy ul. Ks. Mazurkiewicza 113 w sprawie wniesienia protestu oraz przekazaniem go do rozpatrzenia przez Komisję Rewizyjną, pismem z dnia 19 lutego oraz pismem z dnia 27 lutego 2015r. Przewodnicząca Komisji Rewizyjnej, stosownie do § 4 ust. 2 Regulaminu Komisji Rewizyjnej stanowiącego załącznik Nr 6 do Statutu Gminy Brzesko z dnia 30 kwietnia 2007r., powołała Zespół Kontrolny w składzie:

- Pan Grzegorz Kolbusz – Przewodniczący Zespołu Kontrolnego,
- Pan Marcin Ciurej – członek Zespołu Kontrolnego,
- Pani Barbara Borowiecka – członek Zespołu Kontrolnego

oraz udzieliła stosownych pełnomocnictw do przeprowadzenia tej kontroli.

Prace zespołu kontrolnego odbywały się w dniach 02 i 03 marca 2015 roku.

W dniu 02 marca 2015 roku, Zespół Kontrolny w składzie jak wyżej, w obecności Sekretarza Gminy Brzesko Pana Stanisława Sułka zapoznał się z pełną dokumentacją z Zebrania Wiejskiego Wsi Jasień z dnia 08 lutego 2015r. i dokonał weryfikacji list obecności z rejestrem stałym wyborców Wsi Jasień. Po dokonaniu weryfikacji zespół kontrolny stwierdza co następuje:

1. Na liście obecności widniało 168 nazwisk.
2. Wydano 165 kart do głosowania i 3 karty nie zostały wydane.
3. W głosowaniu wzięło udział 165 osób - wg listy obecności.
4. Oddano 162 głosy ważne, 3 głosy nieważne, w tym na kandydata na Sołtysa Wsi Jasień Pana Leszka Klimka oddano 82 głosy ważne, a na pana Jana Grozieńa 80 głosów ważnych.

**Stwierdza się zgodność
z oryginałem**

5. Ponadto ustalono, że na liście obecności z Zebrania Wiejskiego Wsi Jasień z dnia 08 lutego 2015r. widnieją dwie osoby:

- 1) Pan P T -Ul. Ks. Mazurkiewicza 60,
- 2) Pan W N - ul. Wiśniowa 5,

które nie są zameldowane pod adresami podanymi na liście obecności, oraz nie są zarejestrowane w Stałym Rejestrze Wyborców.

Powołując się na Statut Sołectwa wsi Jasień Rozdział VII - Wybór Sołtysa i Rady Sołectkiej w paragrafie § 37 czytamy „*Prawo wybierania Sołtysa I Członków Rady Sołectkiej przysługuje stałym mieszkańcom Sołectwa posiadającym czynne prawo wyborcze do Rady Miejskiej*”

W dniu 03 marca 2015 roku, po odsłuchaniu nagrania z Zebrania Wiejskiego wsi Jasień z dnia 08 lutego 2015r., Zespół kontrolny zauważył co następuje:

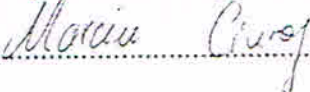
Pan sekretarz Stanisław Sułek zacytował wszystkie paragrafy Statutu Wsi Jasień dotyczące zasad wyboru Sołtysa i Rady Sołectkiej, w tym §37 statutu Wsi Jasień.

Osoby wykazane w punkcie 5 (P T i W N) zgodnie z zapisami Statutu nie mają prawa wybierania Sołtysa i członków Rady Sołectkiej ponieważ nie widnieją w Stałym Rejestrze Wyborców, a co za tym idzie, nie mogą głosować w wyborach do Rady Miejskiej w Brzesku.

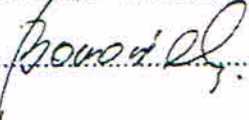
Grzegorz Kolbusz – Przewodniczący Zespołu Kontrolnego

Marcin Ciurej – członek Zespołu Kontrolnego

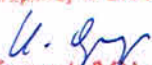

Barbara Borowiecka – członek Zespołu Kontrolnego

Stwierdza się zgodność
z oryginałem

PRZEWODNICZĄCY
Rady Miejskiej w Brzesku

mgr Krzysztof Ojczyk